

เกิดเป็นคนไทย (จน ๆ) ต้องอดทน ...

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประมวล สุธีจารุวัฒน์

ตอนที่ 1 : อารัมภบท

วันนี้ผมมีเรื่องประสบการณ์ตรงส่วนตัวที่ต้องทำหน้าที่พาพี่สาวแท้ๆ ของตัวเองที่ป่วยเป็นโรค “ลูคีเมีย” หรือมะเร็งเม็ดเลือดขาว ซึ่งขอระบุให้ชัดเจนอีกนิดว่าเป็นชนิด “เฉียบพลัน” ไปพบคุณหมอที่โรงพยาบาล ซึ่งก็ขอระบุให้ชัดเจนอีกเหมือนกันว่าเป็น “โรงพยาบาลจุฬา”

ผลการวินิจฉัยโดยคุณหมอจากโรงพยาบาลจุฬา เมื่อช่วงปลายมีนาคมที่ผ่านมาคุณหมอบอกว่าหากไม่ได้รับการรักษาที่ถูกต้องพี่สาวของผมคงมีชีวิตรอดอยู่ได้ราวๆ 6 เดือน ทางรักษาสำหรับมะเร็งในระยะนี้มีอยู่ 2 ลักษณะ ซึ่งผมขอสรุปเอาง่ายๆ ด้วยสำนวนของตัวเองว่ามันคือโปรโมชันรับลมร้อนสุดคุ้ม 2 แพคเกจ คือ

(1) แพคเกจ “ยื้อสุดชีวิต” : เลือกที่จะทำการผ่าตัดเปลี่ยนถ่ายไขกระดูก ซึ่งต้องมีช่วงเวลาที่ร่างกายจะโหดสุดๆ จากการผ่าตัดอยู่ประมาณ 1.5-2 เดือนแรก ต้องพักฟื้นที่โรงพยาบาล และหลังจากนั้นต้องประคับประคองให้ปลอดภัยต่อไปในช่วง 1-2 ปี หลังการผ่าตัด ระหว่างนั้นร่างกายจะอ่อนแอและไวต่อการติดเชื้อ ต้องดูแลสภาพความเป็นอยู่ อาหารการกิน ฯลฯ ถ้ารอดไปได้ บางรายก็อาจจะหายขาด และบางรายก็อาจจะกลับมาเป็นซ้ำ เอาแน่เอานอนไม่ได้ ข้อมูลที่ควรทราบก่อนตัดสินใจทำการผ่าตัดคือ คุณหมอบอกว่า โอกาสของพี่สาวผมที่จะรอดตายจากการผ่าตัดมีอยู่ประมาณ 30% หรือน้อยกว่า (ขึ้นอยู่กับระยะของมะเร็งด้วยว่าเป็นมะเร็งระยะไหน) และไม่ว่าจะผ่าก็ผ่าได้ ต้องไปกะเกณฑ์น้องๆ รวมสายโลหิตมาตรวจ “สเต็มเซลล์” หรือเซลล์ต้นกำเนิดไขกระดูกว่าตรงกันหรือเปล่า ถ้าไม่ตรงก็ใช้กันไม่ได้

(2) แพคเกจ “สุขสงบในบั้นปลาย” : เลือกไม่ทำการผ่าตัด แต่รักษาไปตามอาการ นัยว่าเพื่อให้ “ได้ใช้ชีวิตอย่างสงบในช่วงบั้นปลายชีวิต” แปลง่ายๆ คือ เจ็บคอก็กินยาแก้เจ็บคอ ปวดหัวก็กินยาแก้ปวดหัว เป็นไข้ก็กินยาแก้ไข้ เพลียก็ให้เลือด บางคราวอาจให้เคมีบำบัดอย่างอ่อนๆ ขึ้นอยู่กับสภาพร่างกาย การรักษาด้วยวิธีนี้จริงๆ แล้วไม่ใช่การรักษาโรคมะเร็ง แต่เป็นการประคับประคอง ผู้ป่วยจะมีชีวิตอยู่ประมาณ 6-12 เดือน คุณหมอบอกว่าจากประสบการณ์ของคุณหมอไม่เคยพบว่ามีผู้ป่วยรายใดสามารถประคองชีวิตได้ถึง 2 ปี

ด้วยความที่ครอบครัวของเราก่อนข้างเป็นครอบครัวนักปฏิบัติธรรม (กรุณายามองผมด้วยสายตากลางแกลง) ประกอบกับพี่สาวไม่ยอมให้น้องๆ ต้องเป็นภาระดูแลตัวแกลงในระหว่างที่สภาพร่างกายย่ำแย่ (ซึ่งก็ไม่มีใครการันตีได้ว่าพี่สาวจะรอดจากการผ่าตัด) ทั้งๆ ที่ไม่มีน้องๆ ของพี่คนใดที่ไม่เต็มใจจะช่วยเหลือ พี่สาวของผมตัดสินใจเลือกรับแพคเกจสุดคุ้มชุดที่ 2 “สุขสงบในบั้นปลาย” เพื่อใช้เวลาที่เหลืออยู่ฝึกปฏิบัติธรรม ทำใจให้ผ่องแผ้ว เป็นวาระสุดท้ายของชีวิตที่ได้ไตร่ตรองสิ่งต่างๆ ที่ผ่านมาในชีวิต พี่สาวเคยเปรยว่าแก้มักกลัวตาย และไม่กลัวว่าตายแล้วจะ “ไป” ไม่ดี เพราะทั้งชีวิตที่ผ่านมาไม่เคย

เบียดเบียนใคร ไม่เคยทำความชั่วร้าย ไม่เคยทำอะไรผิดศีลธรรม และในสายตาของผม แกเป็นพี่สาวที่ดีที่สุดเท่าที่ผู้หญิงตัวเล็ก ๆ คนหนึ่งจะเป็นพี่สาวของน้อง ๆ และเป็นลูกสาวของแม่และพ่อได้

อย่าฟังมาซึ่งอะไรตอนนั้นะครับ ผมไม่ได้ตั้งใจมาเขียนนิยายสุดซึ้งอะไรตรงนี้

ควรทราบว่า แพคเกจนี้อาจไม่เหมาะสำหรับตาสีตาสาวบ้านดาดำ ๆ ที่ไม่มีสวัสดิการรักษายาบาลใดๆ ดูแลอยู่ เพราะในระหว่างนี้ต้องกินยาเทวดาชนิดหนึ่ง ถ้าผมจำไม่ผิดมันมีชื่อเรียกว่า "กลีวิค" หรือ "กลีเว็ค" อะไรนี่แหละครับ มีขนาดเท่าเม็ดแคปซูลเล็กๆ ธรรมดา ทำหน้าที่ในการควบคุมปริมาณเม็ดเลือดขาว สนนราคาตกเม็ดละ 3,700 บาท ต้องกินวันละ 2 เม็ด ตกเป็นเงินเดือนละ 222,000 บาท (ครอบครัวของผมไม่ได้ร่ำรวยนะครับ พี่สาวเป็นข้าราชการกองคลังของ กทม.ที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างดีมาเกือบ 25 ปี จึงสามารถใช้สิทธิ์เบิกค่ารักษายาบาลรวมทั้งยาเทวดานี้ได้)

เอาหละครับ ... แต้น แตน แต้นนนน ... ผมจบ "อารัมภบท" หรือ "introduction" สำหรับสิ่งที่ผมอยากจะเล่าแล้ว ...
ต่อไปนี่คือประสบการณ์ "เกิดเป็นคนไทย (จนๆ) ต้องอดทน" ที่ผมอยากเล่าจริงๆ

ตอนที่ 2 : โรงพยาบาลของรัฐในความทรงจำ

ในชีวิต 36 ปีของผม เคยมีโอกาสดำไปรักษาตัวและพาคนอื่นไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลจุฬาอยู่ 3-4 ครั้ง ครั้งแรกเกิดขึ้นเมื่อราวๆ ปี พ.ศ. 2534 หรือราวๆ 17 ปีที่แล้ว เมื่อครั้งผมยังเป็นนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 ของจุฬาฯ ผมมีอาการติดเชื้อในช่องหู จึงไปพบคุณหมอที่แผนกโรคหูคอจมูกที่ตึก ภปร. ตอนนั้นจำไม่ได้แล้วว่าอยู่ที่ชั้นอะไร เอาเป็นว่าสิ่งที่อยู่ในความทรงจำของเด็กหนุ่มวัย 19 ปีในวันนั้นคือ ด้วยความที่ไม่เคยไปโรงพยาบาลมาก่อน (ขอระบุให้ชัดเจนว่า "โรงพยาบาลของรัฐ") เมื่อมีอาการติดเชื้อ ผมก็ทักท้วงเองง่ายๆ ว่าต้องไปหาหมอ และโปรดทราบว่ายามานั้น "อินเทอร์เน็ต" ยังไม่เป็นที่แพร่หลายเหมือนทุกวันนี้ ตอนนั้นทั้งประเทศไทยดูเหมือนจะมีเพียงที่จุฬาฯ AIT และอาจจะ มี ABAC อีกสักที่เท่านั้น ที่มีอินเทอร์เน็ตแบบ "Unix" ให้ใช้ ซึ่งต้องล็อกอินโดยใช้ "Shell" ผ่านโปรแกรมจำพวก "Bitcom" และ "Trumpet Winsock" ถ้ามีเงินจำได้ ก็แปลว่า "แก่" พอตัวนะครับ อู่อู่อู่ เอาเป็นว่าตอนนั้นผมคงไม่สามารถมาตั้งกระทู้ถามกันได้ ว่าก่อนไปโรงพยาบาลเราต้องเตรียมการอะไรบ้าง ผมก็ไปโรงพยาบาลในช่วงบ่ายหลังหมดเวลาเรียนวันหนึ่ง

บทเรียนบทที่ 1 คือ ไปโรงพยาบาลของรัฐต้องไปแต่เช้าตรู่ ไม่ใช่เนือกยาจะไปตอนไหนก็ได้ เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลแจ้งว่าให้ผมมาเข้าคิวตรวจแต่เช้า พยายามมาก่อน 7.00 น. ให้ได้ ให้มาแจ้งชื่อที่เคาน์เตอร์ลงทะเบียนผู้ป่วยที่ดีก ภาปร. ชั้นล่าง แล้วไปรอคิวตรวจที่แผนกหูคอจมูกชั้นบน (จำไม่ได้แล้วครับว่าชั้นไหน) ซึ่งแม้จะรีบไปตั้งแต่ 7.00 น. ผมก็ไม่เคยได้ตรวจ เป็นลำดับต้นๆ สักครั้ง ผู้คนจะล้นหลามเต็มไปด้วยคุณลุง คุณป้า ลูกเล็กเด็กแดง ที่ดูผ่านๆ ก็มองออกว่าเป็นประชาชนระดับกลางถึงล่างๆ ของสังคมไทย (ถ้ามีตังค์คงไม่มาที่นี่) ทุกครั้งผมจะต้องนั่งรอ ร้อ รอ และรอไปจนราวๆ 11.00 น. หรือกว่านั้น กว่าจะได้ตรวจ

ซึ่งก็มักใช้เวลาอยู่กับคุณหมอเพียง 15 ถึง 20 นาที เป็นอย่างมาก ทุกอย่างจะจบลงที่คุณหมอบอกไปส่งยาให้เราไปเข้าคิวยาวๆ สำหรับ "คิดเงินค่ายา" ไปเข้าคิวจ่ายค่ายา และนั่งรอเสียงประกาศเรียกให้ไปรับยา ถ้าคุณหมอมีคำสั่งนัดให้มาตรวจซ้ำก็จะมีใบนัดพบแพทย์ติดมือกลับบ้านไปด้วย

ในความรู้สึก การไปพบหมอที่โรงพยาบาลจุฬาเมื่อ 17 ปีที่แล้ว เป็นเรื่องธรรมดาสามัญและสุดแสนเสียเวลา หลังจากหายป่วยจากอาการติดเชื้อในช่องหูในตอนนั้น ถ้าไม่จำเป็นจริงๆ ผมบอกตัวเองว่าจะไม่ไปโรงพยาบาลจุฬา (หรือโรงพยาบาลของรัฐ) อีก ... ยอมเสียสตางค์แพงอีกนิดกับโรงพยาบาลเอกชนดีกว่า อย่างถ้าเป็นโรคหัดธรรมดาๆ ไปโรงพยาบาลเอกชนให้คุณหมอถามนู่นถามนี่ จับอัปาก บิดไปบิดมา เขามือแตะหน้าอก ฟังหัวใจ เคาะช่องท้องนิดๆ หน่อยๆ จบลงด้วยยาถุงเล็กๆ 2-3 ถุง อาจจะค่าใช้จ่ายเป็นหลักพันบาท (แม้ว่าผลการรักษาจะไม่ได้วิเศษไปกว่ากัน) แต่ก็น่าจะคุ้มกับเวลาสั้นๆ ที่ไม่ต้องหมดไปทีละครึ่งวันหรือบางคราวก็เต็มวัน

จำได้ว่านานมาแล้วเคยได้ยินคำพูดจากปากคุณหมอในโรงพยาบาลของรัฐว่า โรงพยาบาลเอกชนมักให้การรักษาเกินความจำเป็น คุณๆ ว่าเขาใช้ศัพท์ว่า "over-treatment" คือดูแลจนไข้เกินกว่าที่ควร ใหยาหรือให้การรักษาที่มากเกินไปเกินกว่าความจำเป็น ยุคสมัยหนึ่งในยามที่ตัวเองไม่ต้องเข้ารับการรักษหรือต้องพาใครไปรับการรักษาพยาบาล ผมก็เชื่อว่า "over-treatment" ไม่น่าจะเป็นสิ่งที่ดี (เพราะฟังน้ำเสียงนักวิชาการที่เล่าให้ฟังในตอนนั้น ดูเหมือนว่ามันจะเป็นสิ่งไม่ดี) แต่ในอีกความรู้สึกหนึ่งลึกๆ เมื่อการเปิดโรงพยาบาลเป็นธุรกิจ ธุรกิจก็ต้องการผลกำไร ถ้าทำแล้วได้ลูกค้ามากโดยไม่ได้ทำผิดศีลธรรมจรรยา และไม่ได้ทำผิดกฎหมายจริงๆ ก็ไม่น่าจะไปอะอะไรกันดี

ตัดภาพกลับมาที่โรงพยาบาลจุฬาอีกครั้งเมื่อราวๆ 10 ปีก่อน ภายหลังจากที่ผมสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทและรับราชการเป็นอาจารย์อยู่ในรั้วจุฬาฯ นั้นแหละครับ คุณแม่ของผมซึ่งมีอายุราว 60 เศษในตอนนั้นมีอาการ "กระดูกหัวไหล่ยึด" ไม่สามารถยกแขนได้เกินกว่าระนาบขนานพื้น และให้บังเอิญว่าตอนนั้นมีคุณหมอของโรงพยาบาลจุฬาท่านหนึ่งมีชื่อเสียงในวงการรักษาโรคกระดูกว่าท่านเป็นคุณหมอที่เก่งกล้าสามารถ การไปโรงพยาบาลจุฬาในครั้งนั้นจึงเป็นเรื่องจำเป็นที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ แม้ว่าผมจะมีภาพลบๆ กับบรรยากาศการรอคอยที่สุดแสนทรมานอยู่ในหัว

แล้วผมก็พบว่า 17 ปีก่อน กับ 10 ปีที่แล้ว ก็ไม่ต่างกัน ...

ผมต้องพาคุณแม่วัย 60 เศษ ที่เดินไม่ค่อยคล่องและร่างกายไม่ค่อยจะแข็งแรงไปลงทะเบียนตั้งแต่ 7.00 น. และนั่งรอไปจนเกือบเที่ยงเพียงเพื่อจะได้รับการตรวจรักษาโดยใช้เวลาประมาณ 20 นาที

ยังไม่พูดถึงรายละเอียดปลีกย่อยว่าในระหว่างกระบวนการรักษา เราจะต้อง "เจอ" อะไรบ้าง ...

ภาพในความทรงจำที่ผมลอยออกมาคือ ... สงสารแม่อย่างจับใจ จนรู้สึกผิดที่ตัวเองเลือกที่จะรับราชการด้วยเงินเดือนน้อยๆ เพียงให้ได้ทำงานที่ตัวเองรัก ทั้งๆ ที่ฐานะก็ไม่ได้ร่ำรวยอะไร ถ้าเลือกทำงานกับบริษัทเอกชนที่มีผลตอบแทนสูงกว่า ก็อาจพาแม่ไปรับการรักษาในสถานที่ๆ ดีกว่าได้

ไม่อยากให้แม่ต้องไปนั่งแออัดเบียดเสียดรออยู่ในกลุ่มคนจำนวนเนี่ยตร้อย ... อากาศไม่ดี เป็นโรคอะไรกันบ้างก็ไม่ทราบ (ถ้าใครเคยไปโรงพยาบาลจุฬา โปรดทราบว่ามีจำนวนเนี่ยตร้อยนี้รวมกันอยู่ในชั้นเดียวของตึก ภปร. นะครับ ... ทั้งตึกไม่รู้มีใครไปอดทนอยู่ในนั้นกี่พัน)

แต่ข้าราชการอาจารย์ระดับ 4 ที่ไม่นิยม "รับจ๊อบ" เบียดบังเวลาราชการอย่างผมที่มีเงินเดือนไม่พันทึ้นบาท และไม่ได้มีฐานะร่ำรวยอะไร มีทางเลือกอย่างอื่นด้วยหรือครับ ...

เคยมีคนบอกผมว่าคุณต้องหัด "รู้จักใช้เส้นสาย" บ้าง ...

ก็อาจจะดีนะครับ แต่บังเอิญผมไม่ค่อยชอบแนวทางแบบนั้น ... เพราะนอกจากมองแม่ของตัวเองแล้ว ... คุณยาย คุณป้า คุณลุง ที่นั่งอยู่รอบข้างก็คงเจ็บป่วยทรมานไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ...

ในแวบหนึ่งของความคิด ... บนโลกกลมๆ โปนี ถ้าจะพูดกันด้วยภาษาสวยๆ เราก็คงพูดได้ว่าฐานะทางสังคมของคนๆ นั้น สำคัญกว่าคนๆ นี้ ใครบางคนอาจยอมตายเพื่อรักษาชีวิตของใครอีกคนหนึ่ง แต่ผมก็เชื่อว่าคงไม่มี "ชีวิต" ของคนๆ หนึ่ง สำคัญกว่าชีวิตของใคร ทุกคนต่างก็ล้วนเป็นสิ่งมีชีวิต ที่มีสิทธิในการอยู่รอดเสมอเหมือนกัน คุณป้าสักคนที่ผมไม่รู้จึกก็มีสิทธิในชีวิตไม่ต่างอะไรกับแม่ของผมหรือแม้แต่ตัวผมเอง

อภิสิทธิ์อาจเป็นเรื่องดีสำหรับปัจเจกบุคคล แต่ผมไม่นิยมนัก

สิบปีที่แล้ว ... ผมได้แต่รำพึงกับตัวเอง ... "แม่ควรได้รับการดูแลรักษาที่ดีกว่านี้"

ตัดภาพอีกสักครั้ง (เกือบจะครั้งสุดท้ายแล้วครับ) กลางปีที่แล้วนี่เองครับ ... ภายหลังจากที่ผมเองก็เติบโตใหญ่ขึ้น (หมายถึง รอบพุงและน้ำหนักตัว) และเดินทางกลับสู่แผ่นดินไทยหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ระดับขั้นของการเป็น ข้าราชการไทยก็ปรับสูงขึ้นตามอายุและรอบพุงที่เปลี่ยนไป

คุณแม่ของผมในวัย 70 เศษ เป็นโรคหัวใจ ก็คงไม่ได้แปลกประหลาดอะไรไปกว่าแบบที่หญิงชราที่ทำงานหนักมาทั้งชีวิต ส่วนใหญ่ก็เป็นกัน

ครั้งนี้เราพาคุณแม่ไปรับการรักษาที่ "คลินิกรุ่งอรุณ" ภายใน "วชิรพยาบาล" และก็เป็นการไปโรงพยาบาลของรัฐครั้งใหม่ ที่ให้ความรู้สึกแตกต่างออกไป

คุณหมอมือที่ให้การรักษานั่งอยู่ข้างจอคอมพิวเตอร์ที่ออนไลน์อยู่กับระบบฐานข้อมูลทั้งหมดของโรงพยาบาล ตรวจสอบอาการของคุณแม่ไป คุณหมอก็พิมพ์ข้อมูลการวินิจฉัยลงไปในฐานะข้อมูล

แฟ้มประวัติ ใบสั่งยา ตลอดจนคำสั่งนัดต่างๆ รวมอยู่ในนั้น เมื่อเสร็จสิ้นการรักษาสิ่งต่างๆ ล้วนรวมศูนย์ ใบนัดต่างๆ จะถูกพิมพ์ออกมา หลังจากทุกอย่างเสร็จสิ้น เพียงถือใบสั่งยาตรงไปที่เคาน์เตอร์การเงิน ไม่นานก็จะมีเสียงประกาศเรียกให้ไปชำระเงินและรับยา ทุกอย่างฉับไว

เป็นภาพใหม่ที่ล้างภาพเดิมๆ ไปจากความทรงจำ

ผมไม่ต้องหอบแฟ้มประวัติการรักษาของแม่เดินไปเดินมา ไปถึงโรงพยาบาลสัก 7.00 น. แม้จะมีผู้ป่วยมากแต่ภายในเวลาไม่เกิน 10.00 นาฬิกา ผมก็พาคุณแม่กลับบ้านได้ เกิดความรู้สึกว่าโรงพยาบาลของรัฐเปลี่ยนไปแล้วหรืออย่างไร ...

ตัดภาพอีกครั้ง (น่าจะเป็นครั้งสุดท้าย) ... ปลายปีที่แล้วคุณแม่มีอาการหอบรอนกระตุกหัวเข่าอักเสบ ต้องผ่าตัดเปลี่ยนหมอนรองกระดูก และก็ให้บังเอิญว่าคุณแม่บ้านท่านหนึ่งเคยป่วยด้วยอาการเดียวกัน และได้แนะนำให้เรารู้จักกับอาจารย์หมอท่านหนึ่งแห่ง "ศิริราชพยาบาล"

เราไปรับการรักษาที่นั่นเมื่อปลายปีที่แล้ว ซึ่งก็เป็นช่วงสลับตาเดียวกับการมรณภาพของ "หลวงพ่อบุญญานันทภิกขุ" ที่ศิริราชพยาบาล

การติดต่อจองห้องผ่าตัดตลอดจนการพักฟื้นเป็นไปโดยไม่ติดขัด คุณแม่ได้รับการผ่าตัดโดยคุณหมอมือที่มีฝีมือสูง รอยผ่าและรอยเย็บสวยและปรานีตามากๆ เลยครับ คุณแม่ได้พักฟื้นที่อาคาร 80 ปี โดยที่ลูกๆ เวะเวียนไปดูแลอยู่ทุกวัน ผมเองก็ไปนอนเฝ้าอาการของคุณแม่อยู่หลายคืน

เป็นประสบการณ์นอนเฝ้าคนป่วยในโรงพยาบาลครั้งแรกในชีวิต และประทับใจกับระบบการทำงาน คุณหมอ คุณพยาบาล ตลอดจนเจ้าหน้าที่ต่างๆ ถือเป็นอีกหนึ่งโรงพยาบาลในดวงใจ

และทำให้เชื่อว่าปัจจุบัน "โรงพยาบาลของรัฐเปลี่ยนไปแล้ว" ...

แต่แล้วทุกอย่างก็เปลี่ยนไป

ตอนที่ 3 : หมอกับพยาบาลคุณจะเชื่อใคร

เมื่อพี่สาวของผมต้องมาับการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลจุฬา ในขณะที่อายุราชการของผมนเองก็มากขึ้น นับถึงปีนี้ก็พูดได้ว่ารับราชการเป็นอาจารย์อยู่ที่จุฬา มาถึง 14 ปี รั้งงานที่ทำพอๆ กับรักจุฬา และทุกอย่างที่ใช้ชื่อจุฬาดลจดน หน่วยงานต่างๆ ที่อยู่รอบข้าง ...

คนที่สนิทชิดเชื้อกับผมจะรู้ว่าจนถึงทุกวันนี้ผมเดินไปบริจาคเลือดที่สภากาชาดไทยข้างๆ จุฬาฯ ทุกๆ 3 เดือน ติดต่อกัน มากกว่า 50 ครั้งแล้ว (ไม่รู้เกี่ยวกับหรือเปล่า แต่อยากเล่า ... และอยากเชิญชวนทุกคนที่สามารถทำได้ ให้บริจาคเลือดเป็น ะยะๆ ด้วยครับ ผู้ป่วยที่ต้องการเลือดมีมาก แต่เลือดไม่เคยพอ)

รอบหลายเดือนที่ผ่านมาเนื่องจากตัวเองมีภาระงานวิจัยในมหาวิทยาลัยที่ต้องรับผิดชอบมาก จึงไม่ค่อยได้ไปดูแลพี่สาวที่ ับการรักษาอยู่บ่อยนัก คงทิ้งภาระให้กับน้องสาวและพี่สาวอีกคนหนึ่งช่วยดูแล ... ทั้งสองคนบ่นให้ฟังเป็นระยะๆ ถึงเรื่อง ความย่ำแย่ของ "ระบบการทำงาน" ที่โรงพยาบาลจุฬา

แม้ตัวเองจะเคยรู้สึก "ซ้ำใจ" มาก่อนในอดีต แต่ก็ยังไม่คิดว่าโรงพยาบาลจุฬาในวันนี้ พ.ศ.นี้ จะแย่ไปกว่าโรงพยาบาลอื่นๆ ใจหนึ่งก็คิดว่า พี่สาวและน้องสาวอาจจะใจร้อนและรีบด่วนตัดสินใจกับสิ่งที่ได้พบมากเกินไป อะไรๆ อาจไม่ได้เลวร้ายอย่าง ที่คิด

เช้าวันหนึ่ง พี่สาวคนรองโทรศัพท์มาหาผม แจ้งว่าเวลาราว 11.00 ของเช้าวันนั้นคุณหมอเจ้าของไข้ที่ทำหน้าที่หลักในการ ดูแลพี่สาวคนโตของผมที่เป็นมะเร็งเม็ดเลือดขาวจะให้คำอธิบายถึงวิธีการรักษาและข้อมูลอื่นๆ ที่อาจสับสนอยู่ ให้ผมช่วย ไปรับฟังที่แผนกโรคเลือด ตึก ภปร. ชั้น 3 พี่สาวคนรองเชื่อว่าอย่างน้อยความเป็นนักวิชาการของผมอาจช่วยให้เราเข้าใจ วิธีการรักษาโรคมะเร็งได้มากกว่าพี่ๆ น้องๆ คนอื่นๆ (แถมกลัไปว่าผมเป็นวิศวกร ไม่ได้เป็นหมอ)

ผมไปถึงแผนกโรคเลือดที่ตึก ภปร. ชั้น 3 เวลา 9 นาฬิกาเศษ เกือบ 10 โมงเช้า ...

พบพี่สาวคนโตซึ่งดูดีโรย ไร้เรียวแรง มีผ้ากรองปิดจมูก นิ่งซึ้งๆ อยู่ที่เก้าอี้รอ แวดล้อมไปด้วยผู้ป่วยและญาติอื่นๆ อีกกว่า ร้อยชีวิต มีน้องสาวและพี่สาวคนรองดูแลอยู่ สอบถามแล้ว ได้ความว่ามากันตั้งแต่ 7 โมงเช้ากำลังนั่งรอเรียกชื่อ ... รายละเอียดต่างๆ น้องสาวของผมเล่าไว้แล้วใน blog ของหล่อน

เดี๋ยวผมจะลอกมาให้อ่านในตอนต่อไปนะครับ

เอาเป็นว่าวินาทีนั้น ความทรงจำเดิมๆ ในอดีตของผมเริ่มวนกลับเข้ามา

โรงพยาบาลจุฬาเมื่อ 17 ปีที่แล้ว ... รวมทั้ง 10 ปีที่แล้วที่ผมเล่าไปในตอนต้นๆ แม้จะเปลี่ยนไปที่ดูเหมือนจะมีการใช้เครื่อง ไม้เครื่องมือตลอดจนระบบสารสนเทศมากขึ้น แต่ไม่เคยแตกต่างไปจากเดิม

เรานั่งรอไปจนเวลาล่วงไปเที่ยงเศษจึงได้พบคุณหมอ ... โดยที่ในระหว่างนั้นมีหมออาวุโสน้อยกว่าอื่นๆ แวะเวียนมาปรึกษาวิธีการรักษาคนไข้อย่างอื่น จากคุณหมอของเราเป็นระยะๆ เรียกได้ว่าไม่ได้ยุ่งกันโดยสงบๆ เพียงแค่คุณหมอ คนไข้ และพวกเรา

ควรทราบว่าในห้องตรวจเดียวกัน มีโต๊ะตรวจคนไข้อยู่ 2 ตัว แต่ละห้องมีคุณหมอนั่งตรวจคนไข้แบบทำงานคู่ขนานกันอยู่ 2 คน เรียกได้ว่า อย่าคาดหวังว่าข้อมูลการรักษา "ความเป็นส่วนตัว" หรือ "privacy" จะหาได้จากที่นั่น เวลาที่ผมกล่าวถึงว่ามีหมออาวุโสน้อยกว่าเข้ามาปรึกษา ก็หมายถึงคุณหมอนานที่ 3 ที่เดินเข้ามาในห้อง ไม่ใช่มีเพียงแค่ 2 ท่านที่ตรวจรักษาคนไข้อยู่ในห้องเดียวกัน

เอาเถิดครับ ประเด็นนี้ผมรับได้ เพราะรู้ว่าจำนวนผู้ป่วยมากเกินไปจนบุคลากรที่มี ไม่ได้ตั้งใจอะไร

คุณหมออธิบายชนิดของโรคมะเร็ง ความร้ายแรง ตลอดจนวิธีการรักษาแบบอื่นๆ อึ้งๆ สงวนท่าที จนผมรู้สึกอึดอัด ... ต้องคอยถามย้ำเพื่อให้ตัวเองมั่นใจต่อคำอธิบาย

ตอนหนึ่ง คุณหมออธิบายเรื่องวิธีการผ่าตัดเปลี่ยนถ่ายไขกระดูกว่าไม่ใช่ทำกันง่ายๆ หากตกลงว่าจะทำการรักษาด้วยวิธีการนี้ ก็ต้องมีกระบวนการเตรียมการ ใช้เวลาประมาณ 1-1.5 เดือน ก่อนที่จะมีการผ่าตัด และการจะผ่าตัดได้ก็ต้องตรวจสอบหาคู่เปลี่ยนถ่าย ซึ่งต้องการเพียง "พี่หรือน้องร่วมสายโลหิต" เนื่องจากโอกาสที่จะตรวจพบความเข้ากันได้จากบุคคลอื่นๆ เป็นไปได้ยากมาก

คุณหมอระบุว่าผู้ที่จะมาเปลี่ยนถ่ายไขกระดูกให้พี่สาว "ควรเป็นผู้ชาย" เพราะยังเป็นผู้ชายเซลล์ต้นกำเนิดจะแข็งแรง โอกาสเข้ากันได้ และรักษาหายมีสูง ถามเราว่าเรามีพี่ๆ น้องๆ ร่วมสายโลหิตที่เป็นผู้ชายกี่คน ... เรามี 4 คน ซึ่งแปลว่าสี่คนนี้จะถูกจัดลำดับเป็นความสำคัญต้นๆ

ในการไปตรวจเลือด ค่าใช้จ่ายในการตรวจอยู่ที่ "คนละพันกว่าบาท" ซึ่งยังไม่แนใจว่าจะใช้สิทธิการรักษาพยาบาลของพี่สาวเบิกได้หรือไม่

สรุปคือ หากคิดจะทำการรักษาด้วยแพคเกจ "ยื้อสุดชีวิต" คุณหมอจะทำเรื่องส่งตัวพี่สาวไปพบกับคุณพยาบาลผู้ดูแลเรื่องการผ่าตัดเปลี่ยนถ่ายไขกระดูกโดยเฉพาะ สมมติว่าชื่อ "คุณพยาบาล ก." นะครับ รายละเอียดว่าจะต้องทำอะไรบ้าง ใช้จ่ายเท่าไร ฯลฯ ให้เราไปถาม "คุณพยาบาล ก." ได้

บ่ายวันเดียวกันนั้น หลังเสร็จสิ้นการตรวจที่ตึก ภาปร. เราจึงต้องพาพี่สาวเดินไปเรื่อยๆ ที่ตึกโรคเลือด เพื่อพบกับคุณพยาบาล ก.

ข้อมูลที่ทำเอาเราหัวปั่นเมื่อได้ฟังจากคุณพยาบาล ก. คือ

"ไปตรวจกับหมอ xxx (สมมติว่าหมอชื่อ xxx นะครับ) มาหรือ ... แหม หมอคนนั้นนะขอให้อธิบายข้อมูลผิดๆ กับคนไข้อยู่เรื่อยจริงๆ แล้วการผ่าตัดเปลี่ยนถ่ายไขกระดูกต้องใช้เซลล์จากคนเพศเดียวกันกับผู้ป่วยนะค่ะ ถ้าผู้ป่วยเป็นชาย ก็ต้องเปลี่ยนถ่ายกับผู้ชาย และถ้าผู้ป่วยเป็นผู้หญิงก็ต้องเปลี่ยนถ่ายกับผู้หญิง"

"ถ้าเป็นต่างเพศกันจะเปลี่ยนถ่ายไม่ค่อยสำเร็จ ถ้าเป็นไปได้ก็ต้องเอาพี่น้องที่เป็นผู้หญิงมาตรวจความเข้ากันได้ก่อน" ... !!!

เอาสิครับ ... ผมเองฟังแบบนี้ ความรู้สึกข้างในคือ "ระหว่างหมอกับพยาบาล" เราควรเชื่อใคร ทำไมหมอพูดอย่างหนึ่ง และนางพยาบาลพูดอีกอย่างหนึ่ง

ในขณะที่หมอของเราคือผู้ที่ทำหน้าที่หลักในการรักษาผู้ป่วยโรคเลือด แต่นางพยาบาลที่เพิ่งคุยกับเรา คุณหมอก็เป็นคนบอกเองว่าเป็นผู้ที่ทำหน้าที่หลักในการดูแลกระบวนการผ่าตัดเปลี่ยนถ่ายไขกระดูก ...

เราสับสน แต่ก็จบลงที่การโทรศัพท์ไปนัดพี่น้องของเราทุกคนให้เตรียมการมาตรวจเซลล์ต้นกำเนิดไขกระดูก ...

นัดไปก่อน อย่างอื่นค่อยๆ ไปคิดเอา

ตอนที่ 4 : ห้องสาวกับประสบการณ์สุดยอโรงพยาบาล

ด้วยความซึ้งใจ ประกอบกับหลังจากได้อ่านบันทึกของน้องสาวของผมแล้วเห็นว่าตรงกับสิ่งที่ผมประสบกับตัวเองตรงกัน กับสิ่งที่น้องสาวของผมไปเจอมา ผมจึงขอคัดลอกบันทึกของน้องสาวมาไว้ในส่วนนี้แทนครับ

จุฬานะ... เค้ดี

6 เมษายน 2551

ช่วงนี้ต้องไปใช้บริการที่จุฬาบ่อยๆ เริ่มต้นเพราะมีคนแนะนำว่าที่นี่ระบบดีดี อุปกรณ์ทันสมัย ไฮโซ

ทุกที่นัด 7.30 เพื่อตรวจ lab แต่เราก็ต้องไปรอก่อนแต่เช้าตรู่ เพื่อไปหยิบบัตรคิว (ไฮโซมากกกกก) ที่เค้าจะแขวนไว้ให้น้องสาวจ่ายเงิน ไปชำระหยิบได้คิวหลังๆ รอนาน แต่พวกเราไปทีไร จีบได้บัตรคิวลำดับที่ 70 กว่าทุกที กว่าจะได้ออกจากโรงพยาบาล ปาเข้าไปบ้าย 2 บ้าย 3

ก่อนหน้านั้น พี่เรา admit อยู่ที่นี่อีกตึกนึง แพ้ประวัติพี่สาวเราอยู่ที่นี่ ก่อนออกมา พยาบาลบอกเดี่ยวแพ้มจะตามไปที่ตึกที่นัดตรวจคราวหน้านะคะ

พอถึงวันนัดตรวจ โชคดีที่เราไปกันหลายคน เพราะอยากจะถูกยาละเอียดกับหมอ เลยแบ่งแยกหน้าที่ได้ พี่สาวเราต้องวิ่งกลับไปตึกเก่า เพื่อไปเอาแฟ้มประวัติให้พี่ที่ป่วยเอง เพราะ ไม่มีเจ้าหน้าที่!! แล้วไหนบอกว่า ประวัติจะมาเองไง

ระบบดีดี

ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่และพยาบาลยิ้มแย้มดีนะ เค้เข้าใจดีว่าคนไข้อยู่มาเนี่ย....ยกเว้นบางคน เอาเป็นที่เจอมาเอง ก็ 2 คนละกัน

คนที่หนึ่ง ใส่ชุดขาว แต่ไม่ใช่พยาบาลนะ นั่งหน้าห้องตรวจ lab ห้องหนึ่ง ประมาณว่าเป็นคนแจกคิว แต่แต่ละวันก็จะผลัดเวรกันไปนะ ไม่ใช่คนเดิมตลอด

พี่สาวเราต้องไปขอตรวจ lab บางอย่าง แต่พี่เรามีใบส่งมาตรวจแล้ว เลยเดินไปหาเจี๊บัตรคิวที่กำลัง "พักสายตา" อยู่ เจี๊บัตรคิวคนนี้เลยชี้ให้ไปต่อคิวที่ห้องกระจกเพื่อเข้าตรวจเลย แต่คิวมันยาว พี่สาวเราเค้าอ่อนเพลียมากๆ เราเลยกะจะเข้าไปยืนเป็นเพื่อน แต่จะให้ดูๆ ไปยืนเลยเนี่ย กลัวโดนดู เลยหันไปถามยัยเจี๊บัตรคิวว่า "คือพี่สาวเค้าไม่ค่อยแข็งแรง เพลียมาก ขอเข้าไปยืนกับพี่สาวนะคะ" เจี๊บัตรคิวมองหน้าเราไรอารมณ์มาก ตอบกลับมาว่า "คนไหน" เราก็ตอบพลางชี้นิ้วไปที่พี่สาวเราว่า "คนเสื้อแขนยาว ขาวดำอะคะ" เจี๊บัตรคิวมองตามมือ แล้วหันมาตอบด้วยน้ำเสียงสะบัดนิดๆ ว่า

"คุณจะไปทำไมให้กะกะ" แล้วก็ไมสนใจเราอีก จบข่าว....

คุณหมอส่งให้ไปคุยกับพยาบาลอีกคน อีกตึกที่ห่างออกไป โดยให้เราถือแฟ้มประวัติไปด้วย เราก็ต้องค่อยๆ ให้พี่สาวที่ป่วยเดินเกาะแขน ไปอย่างช้าๆ เพราะไม่งั้น พี่เค้าจะหน้ามืด ไร้รถเข็น (วันที่มา admit ก็เป็นแบบนี้ ให้คนป่วยเดินข้ามตึกไปมา ไร้รถเข็น)

วันนั้นได้ออกจากโรงพยาบาล บ่าย 2.30 กลับมาบ้าน แม่ชานนอนอยู่คนเดียว เดินเป๋ เตะเตียง นี๊วก้อยรำว ก่อนพวกเราเข้าบ้านแป็บเดียว ต้องให้พี่ชายที่เพิ่งกลับเข้ามาด้วยกันพาไปหาหมออีกรอบ

หลังจากพบหมอวันนั้น หมอนัดห่างกันแค่ไม่กี่วันให้มาตรวจซ้ำ

พอถึงวัน คราวนี้เรามากะพี่ที่ป่วยคนเดียวแล้ว เข้า process เดิม โดยที่เราแอบสงสัยว่า วันนี้ต้องวิ่งไปตามแฟ้มประวัติที่ตึกที่ไปเมื่อคราวก่อนแน่ๆ

7.10 หยิบบัตรคิว วันนั้นมาสายไปหน่อย เพราะ ไปธุระกะพี่สาวมาก่อน (อิชั้นตื่นมาตึงกะตี 5) ได้คิวที่ 78

- รอเรียกจ่ายตังค์
- รอเรียกตรวจ lab (คนละที่กับป้ายบัตรคิวนะ)
- เราวิ่งไปอีกชั้น เพื่อไปขอ film x-ray ที่คุณหมอสั่งให้ตรวจคราวก่อน (ระบบดีดี ต้องวิ่งไปเอาเอง) เสร็จแล้วก็กลับมารอเรียก ตรงเคาท์เตอร์นี่ จะมี 2 โโรค อยู่ติดกันเลย เราจะเรียกเป็น โรค A กับโรค B เพราะงั้นเวลาเจ้าหน้าที่เคาท์เตอร์เรียก จะต้องบอกเลขเคาท์เตอร์ให้ชัดเจนไม่งั้นจะสับสน แต่ไอ้ 2 โรคนี้ มันจะมีส่วนที่เกี่ยวข้องกันด้วย ซึ่งพี่สาวเราเข้าข่ายนี้พอดี แต่ทุกครั้งพี่สาวเราจะนัดตรวจกับ โรค B

8.30 ทำไมวันนี้น้องนานขนาดนี้ จ่ายตังตึงกะ 7.30 ทำไม 8.30 ยังไม่เรียกเลย แล้วเดี๋ยว 9 โมง เจ้าหน้าที่ที่ตรวจ lab ที่ชั้นนี้ จะย้ายกลับไปประจำชั้นของตัวเองที่ชั้น 4 แล้วถ้า 9 โมงเรายังไม่ได้ตรวจ ก็ต้องตามไปรอคิวที่ชั้น 4 แทน พี่สาวเราเลยลุกไปถาม เจ้าหน้าที่ชุดสีฟ้า (ไม่ใช่พยาบาลอีกแหละ) ที่ยืนเรียกชื้อคนไข้ตรงเคาท์เตอร์ แต่ก็เดินกลับมาหาเรา ด้วยสีหน้าหงุดหงิด งงววย เพราะไม่เข้าใจที่เจ้าหน้าที่อธิบาย

เราเลยเดินกลับไปแทน (ที่ไม่ลุกไปกับพี่สาวแต่แรก เพราะ พี่เค้าใจร้อนลุกไปเอง แต่มันลุกไปหมดไม่ได้ เพราะลูกจะเสียม้า(นัง)) เข้าไปถามเจ้าหน้าที่ชุดสีฟ้า ว่า มีอะไรเกิดขึ้น เจ้าหน้าที่หันมาทำหน้าแข็งๆ ใส่เรา ถามเรากลับมาว่า "มาตรวจอะไรคะ" เราก็ตอบชื้อโรคไป เจ้าหน้าที่ตอบมาด้วยย้าเสียงรำคาญ "จะโรคอะไรกันแน่ คนเมื่อก็บอก A แล้วนี่คุณมาบอก B" เราก็ชักหงุดหงิดกับท่าที่ยัยยเจ้าหน้าที่เหมือนกัน เลยตอบไปว่า "ก็โรค AB ไร้ จะให้เรียกโรค A หรือโรค B มันก็ได้ทั้งคู่ละ แล้วทุกทีก็มาตรวจที่เคาท์เตอร์ B" ยัยยเจ้าหน้าที่หันไปเห็นมีเจ้าหน้าที่อีกคนมา ก็เลยยื่นใบตรวจของเราให้คนนั้นแล้วบอกให้เจ้าหน้าที่อีกคนช่วยตรวจสอบในระบบ เจ้าหน้าที่คนนี้ เช็คแล้วหันมาบอกเราว่า "ไม่มีรายการนัดในระบบนี่คะ"

อ่าวววว ไหงงั้นอะ เราก็เลยบอก "ทำไมล่ะคะ ก็ใบนัดตรวจเลือดสัสมพูนี๊ยกก็เขียนไว้ว่า 4/4/08" เจ้าหน้าที่ถามกลับ "คุณเอาใบนี้มาได้ยังไง แล้วใบนัดสีขาวล่ะ" อ่าวววว อีกรอบ ถามแปลก "คุณหมอก็คือเป็นคนเขียนให้นะสิคะ ใบนัดสีขาวไม่มีคะ" เจ้าหน้าที่เลยบอก "งั้นคุณไปติดต่อชั้นล่างเลย" เราก็งงดิ "ติดต่ออะไรคะ" เจ้าหน้าที่ตอบมาว่า "ลงไปชั้น G อะ ไปถามเอา"

เอ็กกกก ระบบดีดี สรุปคร่าวที่แล้ว เพราะรีบจัด คุณพยาบาลเร่งให้เราไปจ่ายค่ายา ให้พี่สาวไปตรวจอีก lab คุณพยาบาลเลยไม่ได้ทำนัดในระบบให้ ไอ้เรามีใบนัดสั่งตรวจเลือดของคุณหมอ ก็เลยมา แต่จะไปโทษใครได้ จริงมะ ก็แก้ปัญหากันไป

เออวะ ไปก็ไป แต่ ift มันช้าไม่มาซักทีไรร้อนวุ่น อีชั้นวิ่งลงบันไดจาก 3 -> 2 -> 1 -> M และสุดท้ายชั้น G

วิ่งถามเจ้าหน้าที่จนได้คำตอบว่า ต้องไปเข้าชั้นตอนเหมือนเวลาเราเป็นคนไข้ walk-in นะ ต้องไปเข้าช่องผู้ป่วยเก่า ให้เจ้าหน้าที่เคา์สอบถามเบื้องต้น จะได้รู้ว่าจะต้องส่งเราไปที่ไหนนะ แต่ที่สนุกคือ

เจ้าหน้าที่ : "น้อง ในระบบบอกว่าแพ้ประวัติอยู่ที่ แผนกโรค"

เรา : "ใช่ค่ะ แต่คุณหมอให้ถือไปอีกตึก ไปคุยกับคุณพยาบาล"

เจ้าหน้าที่ : "เหอ แล้วน้องถือไปรีเปลา"

เรา : "ถือไปค่ะ"

เจ้าหน้าที่ : "แล้วน้องถือกลับมารีเปลา"

เรา : "เปล่าค่ะ"

เจ้าหน้าที่ : "เหอ ว่า นั้นสงสัยต้องมีคนไปเอามาแล้วละ แต่ตอนนี้ไม่มีเจ้าหน้าที่ด้วย น้องพอจะวิ่งไปเอามาเองไหมมัยคะ ไปเอามา แล้วกลับมาติดต่อที่ช่อง 7 อีกทีนะคะ"

555 เอ็กกก เป็นอย่างทีคิดเจ๋งๆๆ เป็นคุณๆจะตอบยังงัยคะ ก็ต้องไปเอาไข่มั้ย ไม่งั้นพี่ตู่จะได้ตรวจมัยละ สุดท้ายก็วิ่งไปเอาแพ้ประวัติ แล้ววิ่งกลับมาเข้าคิว ให้เค้าทำข้อมูลเข้าระบบ

9.10 วิ่งกลับชั้นชั้น 3 เอาไปยื่นให้เจ้ชุดฟ้า เจ้แกมอมๆ แล้วหันไปเรียกคุณพยาบาล บอกคุณพยาบาลไปว่า "ญาติไปวิ่งมาเอง" คราวนี้เจอคุณพยาบาลน่ารักแล้วละ หลังจากดูแพ้ ก็บอกให้ขึ้นไปตรวจ lab ที่ชั้น 4 เพราะ มันเลย 9 โมงแล้ว แล้วให้รอรับ slide กลับมาด้วย

ทำตามขั้นตอนค่ะ

10.15 ได้ slide ก็กลับมาที่ชั้น 3 ยื่นผลให้คุณพยาบาล แล้วนั่งรอให้คุณพยาบาลเรียกชื่อเพื่อรอพบหมอด้านใน

ระหว่างรอ เห็นบ้าแก่งๆ ป่วยๆนอนอยู่บนเตียงเข็น ที่กำลังเคลื่อนตัวอย่างช้าๆ เป็นภาพสโลโมชั่น หันไปมองคนเข็น เป็นลูกแก่งๆที่เข้าใจว่าก็คงจะสามปีบ้านั่นเอง....แฮ้ย น่าสงสารวะ

10.45 เค้าเรียกชื่อพี่เราแล้ว แต่ ก็แค่อย้ายจากนั่งรอข้างนอก ไปนั่งรอข้างใน ซึ่งคนลั่น จนไม่มีที่นั่ง พี่สาวเราแทบจะเป็น

ลม

11.15 เจ้าเรียกซื้อพี่สาวให้ไปเข้าคิวรอหน้าห้องพบหมอ ในห้องมีคุณหมอ 3 ท่าน พี่เราเป็นคิวที่ 3 ของหมอท่านหนึ่ง นับรวมคนที่พบคุณหมอยู่ สังเกตเห็นคุณหมอที่จะตรวจพี่สาวเรา จะต้องถูกขัดจังหวะเพื่อให้คำปรึกษาหมอท่านอื่นตลอด

และนี่คือช่วงเวลาแห่งการรอคอย

11.30 คนใช้คิวก่อนหน้าเข้าไปแล้ว คิวถัดไปคือพี่สาวเรา

12.00 ระหว่างพบคนใช้ก่อนหน้า มีพยาบาลวิ่งถือแฟ้มเข้ามาแทรก ปรากฏว่ามีคนไข้ฉุกเฉิน หมอออกจากห้องไปดู

ระหว่างนี้พี่เราชักหิว แต่ไม่กล้าออกไปนั่งกินด้านนอก กลัวจะถูกเรียกตอนกำลังกินข้าวพอดี แล้วก็ได้ยินเจ้าหน้าที่พูดว่า ส่งสารคุณหมอ คุณหมอไม่ได้ทานข้าวเที่ยงนะเนี่ย อืมมม แล้วคนไข้เนี่ย ไม่น่าส่งสารไข่ม้อย ทั้งป่วย ทั้งไม่ได้กินข้าว เนี่ย หมอหมม

12.45 กลับมาต่อที่คนใช้ก่อนหน้า เรานึกว่าจะแป๊บเดียว เพราะก่อนหน้านั้นก็คุยไปตั้งนานแล้ว แต่เปล่าเลย

13.20 ถึงคิวพี่สาวเราแล้ว พี่สาวเราหิวมากก จนระหว่างที่คุยกับคุณหมอ แล้วคุณหมอแวบออกไปข้างนอก พี่สาวเรา

ต้องขอให้เราเปิดถุงข้าวที่เราเอามาจากบ้าน ให้เค้ากิน 1 คำ นำส่งสาร

บ่าย 2 ตรวจเสร็จ ถูกส่งให้ไปจองเลือดที่ธนาคารเลือด และ เดินไปรับเลือดอีกตึก แต่ก็ต้องไปจ่ายเงินค่ายา ค่าเวชภัณฑ์ ก่อน

บ่าย 2.30 ค่อย ๆ จูงพี่สาวเดินมาถึงธนาคารเลือดเพื่อจองเลือด คิดดูว่าคนที่ต้องรับเลือด คือ ชีต เฟลีย์ แต่ต้องเดินมาเอง ทำไมวะ

เจ้าหน้าที่ที่ธนาคารเลือดใจดีมาก หลังจากทำรายการให้ ก็บอกเราว่ากว่าจะได้เลือด ก็ต้อง 4.30 กว่าจะนอนรับเลือดอีก 3 - 4 ชั่วโมง วันนี้นัดไข่น่าจะเหนื่อยมากแล้ว เอาเป็นว่า มารับเลือดตอนเช้าดีกว่ามัยยะ พอตีห้าวันรุ่งขึ้นเป็นวันเสาร์ เราเลยถามยืนยันว่าวันเสาร์เปิดไข่มัยยะ เจ้าหน้าที่ก็บอกว่าเปิดค่ะ เลยตกลงจะมารับเลือดวันเสาร์แทน แต่เราต้องเอาแฟ้มประวัติใบจองเลือด และ ยาที่จะต้องให้ เอาไปยื่นที่ตึกที่ต้องไปนอนให้เลือด โดยเจ้าหน้าที่ก็บอกให้พี่สาวเรานั่งรอที่ธนาคารเลือดดีกว่า เพราะมันร้อนและไปไกล

15.00 เรียก taxi พาพี่สาวกลับบ้าน

เฮ้อ....จบไป 1 วัน ทั้งร้อน ทั้งเหนื่อย

หมอพยาบาลเก่งเนี่ยเราเชื่อนะ แต่เรื่อง ระบบและเครื่องมือทันสมัย ไฮโซ เนี่ย เอะๆ ไม่แน่ใจ ก็ไม่ได้ซีเรียสอะไรนะ ยังไง
เราก็จะไปรักษาเอกชนไม่ไหว ก็ต้องมาพึ่งโรงพยาบาลรัฐ เค้าก็คงพยายามจะปรับปรุงให้ดีขึ้นนะ เพียงแต่คนไข้เยอะมาก
โรงพยาบาลก็ใหญ่ คงทำอะไรได้ยาก คนไข้ทั้งหลายก็คงต้องอดทนไว้ก่อนละนะ

ตอนที่ 4 : เกิดเป็นคนไทย (จน ๆ) ต้องอดทน

เมื่อวานนี้ (18 เมษายน 2551) ผมมีหน้าที่พาพี่สาวไปตรวจเลือดเพื่อติดตามการรักษาที่โรงพยาบาลจุฬาครับ คราวก่อนนั้น คุณหมอได้ให้ใบนัดตรวจเลือดเป็นกระดาษสีชมพู 1 ใบ ซึ่งแน่นอนว่าเราๆ ท่านๆ หากได้ใบนัดตรวจที่วานนั้นก็คงอ่านไม่ค่อยจะรู้เรื่องนักว่าต้องตรวจอะไรบ้าง เพราะเป็นศัพท์แสงทางการแพทย์ ลายมือหวัดๆ พร้อมกับรอยขีดฆ่าโน่นนั่น เอาเป็นว่าใบนัดที่ว่าจะมาให้เราพาพี่สาวไปตรวจเลือดในวันที่ 18 ครับ!

ผมต้องตื่นนอนมาตั้งแต่ตี 5 เพื่อให้อาบน้ำให้แฟนของผมทำหน้าที่เป็นสารภีขับรถจากบ้านพักของตัวเองที่วัชรพล ไปรับพี่สาวซึ่งพักอยู่ในหมู่บ้านย่านลาดพร้าวไปรับบัตรคิวเพื่อตรวจรักษาที่โรงพยาบาลจุฬาตั้งแต่เวลา 7.00 น. ซึ่งถ้าจะเอาแน่ๆ คือเราไปถึงโรงพยาบาลราวๆ 7.10 น. (ปกติผมไม่ขับรถเอง แต่นิยมใช้บริการรถไฟใต้ดินกับแท็กซี่มากกว่า) เราไปกัน 3 คนครับ มีพี่สาวผม ตัวผม และแฟนของผม

ที่ตึก ภปร. ชั้น 3 (จากนี้ไปขอเรียกสั้นๆ ว่า ภปร.3) พี่สาวส่งบัตรนัดตรวจเลือดสีชมพูให้ผมไปยื่นที่เคาน์เตอร์การเงินบนชั้นเดียวกัน เพื่อรับบัตรคิวชำระค่าตรวจเลือด ซึ่งจะเป็นการส่งสัญญาณเริ่มต้นกระบวนการทำงานของโรงพยาบาล เราได้รับบัตรคิวลำดับที่ 80 !!! (ในขณะที่มีคนต่อหลังเราอีกหลายสิบคน) เจ้าหน้าที่การเงินจะเรียกให้ผู้ถือบัตรคิวเข้าไปจ่ายสตางค์รอบละ 10 คน สรุปคือเราต้องนั่งรออยู่ที่ด้านแรกประมาณ 8 รอบนั้นแหละครับ รอบละประมาณ 10 นาที ก็กินเวลาไปราวชั่วโมงกว่า เมื่อจ่ายค่าตรวจเลือดแล้วก็ต้องนั่งรอประกาศเรียกให้เข้ารับการเจาะเลือด

พี่สาวเปรยให้ฟังในขณะนั้นว่าเมื่อช่วงก่อนสงกรานต์ ในขณะที่มานอนพักผ่อนอยู่ที่ “ตึกวชิราวุธ” ภายในโรงพยาบาลจุฬา คุณหมอได้สั่ง “ให้เลือด” พี่สาวก่อนที่จะอนุญาตให้กลับบ้าน

กระบวนการให้เลือดจะต้องเริ่มต้นที่การไปติดต่อ “จองเลือด” ที่ธนาคารเลือดบริเวณอาคารเล็กๆ ใกล้ๆ ถนนอังรีดูนังต์ วามีเลือดที่ผู้ป่วยรับได้หรือไม่ (ซึ่งน้องสาวผมได้เล่าไปในตอนที่แล้วว่าพี่สาวคนรองรับเป็นระยะไปติดต่อจองให้ ต้องเดินจากตึกตึกวชิราวุธไปที่ธนาคารเลือดไกลมาก แต่วันนั้นก็พบว่าที่ธนาคารไม่มีเลือดที่ใช้ได้กับพี่สาวของผม) ถ้าพบว่ามีเลือดก็จะใช้เวลาเตรียมการประมาณ 2 ชั่วโมงหลังจากนั้น และจะใช้เวลาอนให้เลือดอีกประมาณ 3 ชั่วโมง เรื่องของเรื่องคือในกระบวนการจองเลือดต้องใช้ “บัตรกรุ๊ปเลือด” สีฟ้าๆ ซึ่งธนาคารเลือดจะเป็นคนออกให้ ซึ่งแม้จะไม่ได้เลือดในช่วงก่อนสงกรานต์ แต่นางพยาบาลที่ตึกวชิราวุธนั้นก็ไม่ได้คืนบัตรกรุ๊ปเลือดให้ (พี่สาวนอนพักฟื้นอยู่ที่ตึกวชิราวุธอยู่ 2-3 วัน ก่อนที่จะ check-out ออกในวันที่ 11 เมษายน ก่อนช่วงวันหยุดสงกรานต์) พี่สาวอยากให้ผมไปสอบถามกับนางพยาบาลที่ตึกวชิราวุธดูว่าบัตรดังกล่าวยังอยู่หรือไม่ เนื่องจากผู้ป่วยต้องเก็บไว้กับตัว สำหรับการอ้างอิง และจำเป็นต้องใช้ติดต่อกับธนาคารเลือดหากต้องการให้เลือดอีกครั้ง

ระหว่างนั้นนางพยาบาลที่ ภปร.3 ได้แจ้งให้เราทราบว่ามีพบ “แฟ้มประวัติผู้ป่วย” ของพี่สาว (ที่นั่นเขาเรียกว่า “แฟ้ม OPD” หรือ “OPD Card” ครับ) คาดว่าน่าจะตกค้างอยู่ที่หอผู้ป่วย ตึกวชิราวุธ (ระยะทางจากตึก ภปร. ถึงตึก วชิราวุธ ไกลมาก) ปรกวนให้ญาติของผู้ป่วยเดินไปเอามาให้ด้วย ซึ่งก็แน่นอนว่าไม่ใช่ใคร ก็ต้องเป็นผมอีกนั่นแหละครับ เมื่อผนวกกับเรื่อง “บัตรกรุ๊ปเลือด” ผมจึงชักชวนแฟนของผมให้เดินไปด้วยกัน โดยทั้งให้พี่สาวนั่งรอเรียกเจาะเลือดโดยลำพัง เนื่องจากหากไม่มีแฟ้มประวัติ นางพยาบาลก็คงจะเจาะเลือดให้ไม่ได้

ผมและแฟนจึงต้องเดินจากตึก ภปร. ไปที่หอผู้ป่วย ตึกวชิราวุธ ... ก็เล่นเอาเหงื่อซึมหละครับ

นางพยาบาลที่หอผู้ป่วยคันลั่นชกแล้วก็แจ้งว่าไม่มีแฟ้มประวัติของพี่สาวผม!!!

เธอทำหน้างงๆ แล้วก็เปิดคอมพิวเตอร์ระบบฐานข้อมูลขึ้นตรวจสอบ (เข้าใจว่าออนไลน์อยู่ทั้งโรงพยาบาล) ถามผมว่าได้อือ “บัตรประจำตัวผู้ป่วย” มาด้วยหรือเปล่า เพราะจะได้ใช้ค้นข้อมูลในฐานข้อมูลได้ ซึ่งผมสะดุ้งโหยง บัตรประจำตัวผู้ป่วยก็ต้องอยู่กับผู้ป่วย (ซึ่งนั่งซึมอยู่ที่ ภปร.3) ถ้าจำเป็นจะต้องใช้จริงๆ ผมก็ต้องเดินกลับไปอีกครั้ง นางพยาบาลคงจะเห็นใจผม จึงบอกว่าเดี๋ยวค้นเอาจากแฟ้มประวัติผู้ป่วยที่มานอนที่วชิราวุธได้ ผลการตรวจสอบบนระบบออนไลน์ระบุว่า แฟ้มประวัติ ยังคงค้างอยู่ที่ตึกวชิราวุธ!

นางพยาบาลทำหน้างงอีกครั้ง ... แล้วเธอก็ร้องอ้อ ...

“เข้าใจแล้ว ...”

“คืออย่างนี้ค่ะ แฟ้มประวัติได้ถูกส่งไปที่ตึก ภปร. แล้วตั้งแต่เมื่อวาน (17 เมษายน)” เธอพูดพร้อมกับเปิดสมุดจดบันทึกการรับมอบเอกสารให้ผมดู

“มีคนของตึก ภปร. เซ็นรับไปแล้วด้วย นี่ไงคะ”

“สงสัยว่า เจ้าหน้าที่คนที่รับไปยังไม่ได้อ่านข้อมูลลงในระบบคอมพิวเตอร์ มันเลยโง่กว่าอยู่ที่วชิราวุธ”

“คุณลองไปที่ตึก ภปร. ชั้น 1 (ภปร.1) นะคะ ไปที่เคาน์เตอร์หมายเลข 7 สอบถามเจ้าหน้าที่ที่นั่นดู ที่นั่นเป็นที่เก็บแฟ้มประวัติคนไข้”

ผมสอบถามเรื่องบัตรกรุปเลือด ... เธอตอบว่า “ไม่มีหรอกค่ะ มันคงหายไปแล้ว แต่ก็คงไม่รู้ว่าจะไปตามได้ที่ไหน”

“แต่ไม่ต้องกังวลค่ะ มันไม่ใช่เรื่องยาก บัตรนั้นก็แค่ช่วยให้กระบวนการเร็วขึ้นนิดหน่อย ถึงเวลาให้เลือด ก็ออกให้ใหม่ได้”

เมื่อไม่ได้บัตร ผมก็ไม่มีเหตุผลที่จะเข้าซื้ออะไรออกไป สมอยามเช้าเริ่มมีนงๆ ได้แต่บอกแฟนของผมว่า เดี๋ยวรบกวนแวะซื้อชาละเปาใส่หม้อที่เซเว่นฯ สักหน่อย เก็บไว้ให้พี่สาวกินหลังให้เลือด เผื่อหิวและไปอยู่เป็นเพื่อนพี่สาวที่ ภปร.3 ส่วนผมจะไปตามแฟ้มประวัติคนไข้ที่เคาน์เตอร์หมายเลข 7 ของ ภปร.1 เอง

ที่หน้าเคาน์เตอร์หมายเลข 7 ของ ภปร.1 ถ้ามีใครเคยไป คุณจะพบว่ามิเตอร์คัดกรองผู้ป่วยเบื้องต้นตั้งอยู่ด้วยความที่ไม่แน่ใจว่าจะต้องทำอะไรก่อน ผมจึงเดินไปที่มิเตอร์คัดกรอง เพื่อเล่าปัญหาของตัวเองให้คุณพยาบาลฟัง นางพยาบาลยื่นกระดาษสีเหลืองเล็กๆ ให้ผม 1 ใบ และบอกว่า

“เขียนชื่อผู้ป่วยนะคะ แล้วไปยื่นที่ช่องหมายเลข 7”

ด้วยความที่ผมเริ่มเหนื่อย จึงไม่ได้ใส่ใจสังเกตว่ากระดาษสีเหลืองใบนั้นเป็นแบบฟอร์มอะไรสักอย่าง ผิดพลาดที่ตัวเองไม่ได้อ่าน แต่นึกว่าเป็นแค่เศษกระดาษจึงพลิกหน้ากระดาษว่างๆ ขึ้นมาแล้วเขียนชื่อของพี่สาวลงไป ก่อนจะไปเข้าคิวเพื่อนำไปยื่นที่ช่องหมายเลข 7 ระหว่างนั้นอะไรบางอย่างทำให้ผมฉงนคิดขึ้นมาได้ว่า เป็นไปได้ว่าเจ้าหน้าที่อาจขอ “บัตรประจำตัว

ผู้ป่วย” เพื่อไปตรวจสอบหาว่าแฟ้มประวัติอยู่ที่ใด ผมจึงกดโทรศัพท์ไปหาแผนของผม ซึ่งคงนั่งอยู่กับพี่สาวบนชั้น 3 ให้ช่วยนำบัตรประจำตัวลงมาข้างล่าง

“ทำไมไม่กรอกแบบฟอร์มให้เรียบร้อย?” เจ้าหน้าที่ขึ้นเสียงถามผมเป็นประโยคแรกเมื่อผมยื่นแผ่นกระดาษสีเหลืองที่มีชื่อของพี่สาวผมเขียนอยู่

ผมเริ่มเคือง ... คิดในใจ “เป็นความผิดของพวกมึงแท้ๆ ที่ไม่ update ฐานข้อมูลให้เรียบร้อย และทำให้กูต้องเดินไปเดินมาอย่างนี้” แต่ก็ไม่รู้จะต่อว่าไปเพื่ออะไร เพราะมันไม่ใช่ความผิดของคนใดคนหนึ่ง ...

มันเป็นเรื่อง “ความห่วยแตกของระบบการทำงาน”

ผมพยายามอธิบายให้คุณป้าเจ้าหน้าที่คนนั้นฟังดีๆ ว่าปัญหาของผมคืออะไร สิ่งที่ผมต้องการมีแค่ “แฟ้มประวัติของพี่สาวอยู่ที่นี้หรือไม่”

“คนป่วยเป็นอะไร มารักษาโรคอะไร” ป้าเจ้าหน้าที่ยังคงร้องถาม ราวกับผมได้ก่ออาชญากรรมร้ายแรงที่ไม่ได้กรอกแผ่นกระดาษสีเหลืองใบนั้น

“แกเป็นมะเร็งครับ กำลังจะตายแล้วอยู่บนชั้น 3 รอหมอมาดูแลต่ออยู่ เป็นมะเร็งในเม็ดเลือด” ผมขึ้นเสียงกลับไปบ้าง

คุณป้าจะชะงักไปนิดหนึ่งกับคำตอบของผม และลดน้ำเสียงลง ก้มหน้าก้มตา ซิตๆ ฆ่าๆ อะไรบางอย่างลงในกระดาษสีเหลืองใบนั้น ...

“คราวหลังกรอกมาให้เรียบร้อยนะคะ ... เอ่อ ขอบัตรประจำตัวคนไข้ด้วยค่ะ”

จังหวะนั้นแผนผมวิ่งเข้ามาพอดี พร้อมๆ กับบัตรประจำตัวผู้ป่วย ... ครู่หนึ่งเราก็ได้แฟ้มประวัติกลับไป

ผมและแผนกลับไป ภปร.3 นำแฟ้มไปมอบให้คุณพยาบาล และเรายังคงต้องนั่งรออย่างอึดอัดอยู่ตรงนั้นต่อไปอย่างกระวนกระวาย อากาศร้อน และผู้คนมากขึ้นๆ เวลา 9.00 น. เจ้าหน้าที่เจาะเลือดจะย้ายไปประจำการที่ชั้น 4 และเราจะต้องตามไปเจาะเลือดที่นั่น ถ้าไม่ทัน

จนเวลาล่วงไปราว 8.30 ก็ถึงคิวที่พี่สาวจะได้เจาะเลือด นางพยาบาลเรียกพี่สาวเข้าไปเจาะเลือดด้านในไป 1 หลอด แล้วให้พี่สาวกลับมานั่งรอประกาศเรียกไปพบคุณหมอ ที่บริเวณเดิม ...

ซึ่งควรทราบว่า เลือดจะถูกนำส่งไปตรวจที่ห้องแล็บเลือดที่ชั้น 4 และใช้เวลาในการตรวจประมาณ 2 ชั่วโมง ก่อนที่ผลเลือดจะพร้อมให้คุณหมอได้วินิจฉัย

เวลาผ่านไปจน 9 นาฬิกาเศษ พยาบาลประกาศเรียกชื่อพี่สาวของผมให้เข้าไปพบ .. ตอนแรกเราหลงตีใจว่าวันนี้ทำไม
ได้ผลเลือดเร็วมาก จะได้พบคุณหมอแล้วถ้า กาลกลับเป็นว่าคุณพยาบาลถามกลับว่า

“ทำไมส่งใบนัดตรวจเลือดแค่ใบเดียว จริงๆ มันควรมีใบสีชมพูแบบนี้ 2 ใบ”

พี่สาวยืนยันว่าครั้งสุดท้ายได้รับใบนัดเพียงแคใบเดียว ... คุณพยาบาลตรวจสอบจากบันทึกอะไรสักอย่างแล้วแจ้งว่าสงสัย
เป็นเพราะพยาบาลชุดที่ออกใบนัดนี้ออกใบนัดผิดพลาด เพราะการตรวจเลือดครั้งนี้ต้องการผลเลือดอีกด้านหนึ่ง ซึ่งต้องการ
เลือดไปตรวจจำนวน 2 หลอด จึงจำเป็นต้องเจาะเลือดเพิ่มอีก 1 หลอด แต่เนื่องจากเจ้าหน้าที่แล็บเลือดได้กลับไปชั้น 4
แล้ว คุณพยาบาลจึงเสนอว่าเธอจะเจาะให้เอง จะได้ไม่ต้องเสียเวลา แต่จะต้องรบกวนให้ญาติผู้ป่วย (ซึ่งหมายถึงผมนั่นแหละ
ครับ) นำเลือดไปส่งที่แล็บด้วยตัวเองที่แล็บเลือดชั้น 4 (ภปร.4)

“แต่ก่อนไป เอาใบนี้ไปเข้าคิวชำระเงินค่าตรวจเลือดที่ช่องการเงินก่อนนะค่ะ” ...

ผมจึงต้องไปเข้าคิวจ่ายค่าตรวจเลือด และถือหลอดเลือดเล็กๆ พร้อมกับใบนำส่งซึ่งมีลายมือคุณพยาบาลระบุว่าการผล
เลือดด่วนเป็นพิเศษ เดินขึ้นบันไดไปที่แล็บ ชั้น 4 (ขณะนั้นผมอยู่ที่ชั้น 3 ด้วยหวังดีว่า เพียงแค่ชั้นเดียว
เราเดินขึ้นบันไดได้) ... ซึ่งพบว่ามีคนเข้าคิวอยู่ที่หน้าเคาน์เตอร์แล็บเลือดอยู่ประมาณ 10 คน มีเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ที่นั่น 1
คน และมีผู้คนนั่งรออยู่อีกหลายสิบที่ด้านหน้า เสียงประกาศเรียกต่างๆ มีอยู่เป็นระยะๆ

ด้วยความที่ไม่ทราบว่าจะต้องทำอะไรบ้าง (ผมเชื่อว่าต่อให้คุณเป็นคน alert สุดๆ ที่สามารถคอยมองคอยอ่านป้าย
ประกาศต่างๆ ที่มีอยู่มากมายในตึก ภปร. คุณก็จะสับสน มีนัยๆที่ผมเป็น) ผมจึงเดินตรงไปที่เจ้าหน้าที่ ไม่ได้มีเจตนาจะ
แซงคิว แต่ต้องการสอบถามว่าผมต้องทำอะไรบ้าง เนื่องจากปกติเลือดจะถูกนำส่งมาที่แล็บเอง ไม่ใช่ให้ผมถือขึ้นมาส่งด้วย
ตัวเอง

เจ้าหน้าที่มองที่กระดาษที่ผมถือมา แล้วบ่นยาวๆ ปล่อยให้ผมไปต่อคิวที่ท้ายแถว อย่าแซงคิว ... ซึ่งแน่นอนว่าผมก็ว่าง่ายเดินไป
โดยไม่ถืออดอะไร เราคงก่ออาชญากรรมอีกแล้ว

รออยู่ประมาณ 10 คิว ก็ถึงรอบของผม ... เจ้าหน้าที่ดูใบนำส่งที่คุณพยาบาลเขียนข้อความยึกๆ มาให้แล้วแจ้งกับผมว่า ผล
เลือดที่คุณพยาบาลต้องการ จะต้องใช้เลือดจากคนไข้จำนวน 2 หลอด ไม่ใช่เพียงแค่หลอดเดียวอย่างที่ผมถือมา จึงได้มอบ
หลอดเปล่าให้กับผมมาอีก 1 หลอด กับบันทึกกระดาษแผ่นเล็กๆ หนึ่งแผ่นให้ผมนำไปให้กับคุณพยาบาลที่ ภปร.3
และกำชับว่าให้คุณพยาบาลพิจารณาดูว่า ต้องการผลเลือดอย่างไรบ้างหรือไม่ ถ้าต้องการก็จะต้องเจาะแขนพี่สาวผมอีกครั้ง
(เป็นการเจาะครั้งที่ 3 ในช่วงเวลาไม่เกิน 1 ชั่วโมง)

ผมรู้สึกสะท้อนใจขึ้นมาทันที ... ทำไมคำสั่งเจาะเลือดในรอบแรกจึงไม่ครบถ้วน ทำไมจึงเจาะไปก่อนรอบแรก 1 หลอดโดย
ไม่สามารถตรวจเช็คได้ว่าเพียงพอที่จะได้ผลแล็บที่ต้องการ และทำไมจะต้องให้พี่สาวเจาะเลือดเป็นหลอดที่ 3

สภาพพี่สาวที่อ่อนแอและนั่งซึมๆ เพลียๆ อยู่ก็ทำให้อยากโวยวายกับใครสักคน แต่ก็รู้ว่าไม่มีประโยชน์ ผมยอมรับว่า “ตัวบุคคล” แต่ละคนที่ผมพบที่แต่ละแผนกในโรงพยาบาลจุฬา ทุกคนทำงานเต็มที่ พุดจาดี มีน้ำใจ แต่อะไรบางอย่างมันขาดหายไปในระบบการทำงาน

ผมเดินกลับมาพบคุณพยาบาลที่ ภปร.3 อธิบายให้เธอฟัง

เธอมีสีหน้ากระวนกระวาย และดูจะพยายามช่วยแก้ไขปัญหา เธอเองก็ดูจะไม่อยากให้พี่สาวของผมถูกเจาะแขนเป็นครั้งที่ 3 เธอเปิดแฟ้มประวัติของพี่สาวของผมดู แล้วรำพึงว่า “ถ้าที่หอผู้ป่วยไม่ทำผิดมาแต่แรก วันนี้คงไม่เป็นแบบนี้” เธอยกหูโทรศัพท์คุยกับเจ้าหน้าที่ห้องแล็บเลือดแล้วหันมาทางผม

“เอานี้แหละ ไม่อยากให้อาจารย์เลือดอีกครั้งแล้ว คงเจ็บมาก รมกวน เอาหลอดเลือดนี้กับกระดาดใบนี้ (เป็นคำสั่งแล็บ) ไปให้เจ้าหน้าที่แล็บเลือดอีกครั้ง ดิฉันได้คุยกับเขาแล้ว เราคงใช้ผลอย่างอื่นแทนได้ (ซึ่งผมไม่รู้ว่าเป็นอะไร)”

สรุปคือ ผมต้องเดินขึ้นบันไดกลับไป ภปร.4 อีกครั้ง เข้าคิวอีกประมาณ 10 คิว เพื่อจะเอากระดาดใบนั้นไปยื่นให้คุณเจ้าหน้าที่ประจำแล็บเลือด ซึ่งในที่สุดผม “ไปรับผลเลือด” กลับมาให้ผมหนึ่งใบ

ผมกลับมานั่งรอร่วมอยู่กับคนอื่นๆ อย่างเหนื่อยอ่อน ...

รำพึงอยู่ในใจ ... “ถ้าเราเกิดมารวยกว่านี้ คงไปหาโรงพยาบาลเอกชนดีๆ รักษาได้สบายๆ ไม่ต้องมาลำบากอย่างนี้”

การรอคอยเป็นไปอย่างยาวนาน ร้อน และผู้คนรอบข้างวุ่นวาย จวบจนเวลาเลยเที่ยงตรงไปอีกราวสิบนาที จึงมีประกาศให้พี่สาวไปพบแพทย์ ผมเดินตามเข้าไปอย่างมีนัยๆ ตั้งใจจะเข้าไปร่วมรับฟังการรักษา เนื่องจากระยะนี้พี่สาวมีอาการเพลียๆ งงๆ พอกัน

“หมอว่าผลเลือดมันไม่ค่อยดี ป้ายนื้อยาเพิ่งกลับ ให้เลือดกับเกล็ดเลือดสักอย่างละถุงก่อนก็แล้วกันนะ หมอเป็นห่วง คุณซีดเหลือเกิน”

พี่สาวหน้าตื่น เพราะตั้งแต่แต่ตื่นมาจนเวลานั้นเธอและพวกเราทุกคนยังไม่ได้ทานอะไรเลย พวกเราทุกคนเหนื่อยมากแล้ว และอย่าลืมว่าการให้เลือดหมายถึงกระบวนการไปจองเลือดที่ธนาคารเลือด ไปจองห้องนอนให้เลือดที่หอผู้ป่วย ซึ่งต้องใช้เวลามากกว่า 5 ชั่วโมง และไม่มีใครทราบว่าจะมีเลือดและเตียงหรือไม่

แต่เราก็ไม่มีทางเลือก

คุณหมอมอบใบนัดให้พี่สาวมาตรวจอีกครั้งในวันจันทร์ถัดไป และคำสั่งให้เลือดในบ่ายวันนั้น

“ผมต้องทำอะไรบ้างครับ” ผมถามคุณหมอ เนื่องจากผมไม่ทราบว่าจะต้องทำอะไรบ้างเพื่อให้พี่สาวเข้าสู่กระบวนการให้เลือด

“เดี๋ยวคุณพยาบาลที่เคาน์เตอร์ด้านนอกจะบอกนะคะ เอาแฟ้มนี้ และคำสั่งให้เลือดไปพบคุณพยาบาลค่ะ”

ผมให้พี่สาวนั่งรอ ในขณะที่ตัวเองถือแฟ้มไปพบคุณพยาบาล ... เป็นคุณพยาบาลอายุราวๆ 50 เศษ เมื่อเธอเห็นคำสั่งให้เลือด เธอแบมือมาที่ผม

“เลือดหะอยู่ไหน?” เธอถาม

ผมมีน เพราะไม่รู้ว่าคุณป้าเธอหมายถึงอะไร แต่ก็ยังไม่ตอบอะไร มองหน้าเธอแบบงงๆ

“อะไร นี่เธอไม่รู้หรือเธอว่าถ้าจะให้เลือดต้องเจาะเลือดมาตรวจอีกหนึ่งหลอด?”

“ผมไม่ได้เป็นคนป่วยครับ เป็นญาติ คนป่วยนั่งอยู่นั่น” ผมตอบแบบงงๆ เพราะยังนึกไม่ออกว่าจะตอบอะไรอย่างอื่นได้อีก

“เธอก็ไม่รู้หรือ คนป่วยเขารู้ ว่าถ้าจะให้เลือดหะ ต้องเจาะเลือดไปเทียบที่ธนาคารอีกหลอดหนึ่ง” !!!

ผมนึกในใจ ... “พี่สาวกูจะตายก็เพราะมาโรงพยาบาลนี้แหละหะ”

สรุปก็คือ พี่สาวผมถูกเรียกไปเจาะเลือดอีกหนึ่งหลอด และผมถูกใช้ให้เอาใบสั่งให้เลือดไปชำระค่าให้เลือด (รู้สึกเขาจะเรียกว่าค่า “Day Care” และเวชภัณฑ์สำหรับการให้เลือด อันได้แก่ยาแก้แพ้เลือด และหลอดฉีดยาต่างๆ) เวลานั้นราวๆ 12.30 ผมเดินตรงไปที่เคาน์เตอร์การเงิน ซึ่งมีกระดานปิดบอกเวลาทำการ อ่านๆ แล้วสรุปได้ใจความง่ายๆ ว่า

“พักเที่ยง เปิดให้บริการอีกครั้งเวลา 13.30 น.”!!!

คุณๆ ผู้อ่านครับ คุณจะให้ผมทำอย่างไรครับ พี่สาวผมเป็นมะเร็งเม็ดเลือดขาวซึ่งคุณหมอส่งนักส่งหนาว่าอยากกินอาหารที่ไม่เน่าเ็นว่าปรุงสุกๆ ร้อนๆ ปราศจากเชื้อหรือไม่ เนื่องจากพี่สาวจะติดเชื้อง่าย ผลไม้เปลือกบางตามร้านก็ทานไม่ได้ เพราะอาจไม่สะอาดพอ น้ำดื่มที่ไม่ได้ต้มก็ทานไม่ได้ เพราะอาจไม่สะอาดพอ ฯลฯ วันนั้นเราไม่ได้เตรียมการสำหรับการไปนั่งอยู่ที่โรงพยาบาลทั้งวัน เราคิดไว้แค่เพียงเสร็จธุระที่โรงพยาบาลราวๆ เที่ยง และกลับไปรับประทานอาหารที่บ้าน

สิ่งที่ทำได้จึงเป็นแค่เพียงการเดินทางไปที่เซเว่นฯ แล้วซื้อชาละเปาอบไมโครเวฟร้อนๆ (ซึ่งผมก็ไม่รู้ว่ามันปลอดภัยแค่ไหน) กับน้ำผลไม้สำเร็จรูปมาให้พี่สาว

สงสารชะตาชีวิตของเธอและตัวเองอย่างจับหัวใจ ... เราไปทำกรรมอะไรกันมาหนักหนา ชีวิตจึงได้ต้องมาเจอสิ่งที่เจอ

เวลา 13.30 น. ผมก็ไปอยู่ในคิวชำระค่าเวชภัณฑ์ที่การเงินอีกครั้ง ชีวิตคงวนเวียนอยู่อย่างนี้ สาเหตุเพราะเราไม่มีทางรู้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับเราบ้างในวันนี้ที่โรงพยาบาลจุฬา เราไม่รู้ว่าจะเอกสารคำสั่งต่างๆ ที่หมอ พยาบาล และเจ้าหน้าที่ต่างๆ สั่งให้เราไปทำนั้นทำครบถ้วนสมบูรณ์หรือไม่ เราไม่รู้ว่าจะยาซื้อแปลกๆ และเวชภัณฑ์ต่างๆ ที่สั่งมาใช้ทำอะไร เราไม่รู้ว่าจะ

หมอ พยาบาล และเจ้าหน้าที่หลงๆ ลืมๆ อะไรไปมั่งในระหว่างกระบวนการ ไม่ต้องเรื่องใหญ่โตอะไรหรอกครับ แค่เพียงผิดพลาดกันคนละนิดๆ รวมๆ กันก็คือหลายนิด และจะยังไ้ก็แล้วแต่ ความซวยจะไปตกอยู่ที่คนไข้ และญาติของคนไข้

ถ้าพี่สาวของผมมาโรงพยาบาลเพียงคนเดียว ชีวิตจะเป็นอย่างไร คงตายตั้งแต่วันแรกที่เข้ารับการรักษา

คนป่วยที่มาที่โรงพยาบาลจุฬา “ห้ามไม่มีญาติ” และ “ห้ามมีญาติจำนวนน้อยๆ” ด้วย เพราะการเดินไปเดินมาเพื่อเล่นกิจกรรมแรลลี่ตามหาแฟ้มประวัติคนไข้รอบโรงพยาบาลจนทะเลาะป่วนไปรบกวนกับเป็นบ้านของตัวเอง เป็นกิจกรรมที่ไม่ได้เกิดขึ้นเพียงชั่วครั้งชั่วคราว หรือเป็น “อุบัติเหตุ” ที่บังเอิญเกิดขึ้น เรามีประสบการณ์ตรงแล้วว่าในรอบ 2-3 อาทิตย์ที่ผ่านมา พี่สาวคนรอง น้องสาว ผม และแฟน ล้วนได้รับประสบการณ์นี้มาแล้วทุกคน ต่างกรรม ต่างวาระ ... นี่ไม่ใช่เพียงเหตุบังเอิญแน่นอนครับ

และผมก็เชื่อว่า จากนี้ไปอีก 6-12 เดือน อย่างที่คุณหมอท่านพยากรณ์ว่าพี่สาวจะมีชีวิตเหลือรอดอยู่ เราคงได้ร่วมกิจกรรมแรลลี่รอบโรงพยาบาลจุฬาตามแพคเกจ “สุขสงบในบ้านปลาย” ไปเรื่อยๆ ไม่มีที่สิ้นสุด

ราวๆ 14.00 หลังจากที่ผมจ่ายค่ายา ค่าเวชภัณฑ์เสร็จเรียบร้อยแล้ว ผมค่อยๆ พาพี่สาวเดินช้าๆ จากตึก ภาปร. ไปที่ “ตึกหกล้มชิลล์” ซึ่งเป็นสถานที่สำหรับให้เลือด ไกลออกไปพอสมควร (คนธรรมดาๆ ที่ไม่ได้ป่วย เดินในฤดูร้อนแบบนี้ก็เหงื่อเต็มหลังแหละครับ อย่าว่าแต่ผู้ป่วยที่อ่อนเพลีย)

ก่อนออกเดิน ผมกำชับแฟนผมว่าให้ดูแลพี่สาวค่อยๆ เดินไปช้าๆ ส่วนผมจะกึ่งเดินกึ่งวิ่งเดินนำล่วงหน้าไปก่อน เนื่องจากจะต้องไปติดต่อจองเตียงที่ตึกหกล้มชิลล์แล้ว ผมจะต้องไปติดต่อจองเลือดที่ธนาคารเลือดด้วย

ที่ตึกหกล้มชิลล์ คุณพยาบาลที่รับเรื่องจากผมโวยวายว่าจะมาให้เลือดแล้วทำไมไม่ซื้อ “เวชภัณฑ์” สำหรับการให้เลือดมาด้วย ผมได้แสดงให้เห็นว่าทาง ภาปร.3 ให้ผมซื้ออะไรมาบ้าง ซึ่งคุณพยาบาลแจ้งว่า “มันไม่ครบถ้วน” มอบคำสั่งซื้อเพิ่มเติมให้ผมเดินอ้อมตึกออกไปซื้อด้วยการเข้าคิวคิดราคา ชำระเงิน และรับของ (แบบเดิมๆ) มาอีก 2-3 รายการ

หลังจากนั้นเธอบอกกับผมว่า ... “คุณรีบไปที่ธนาคารเลือด ไปจองเลือดก่อน เพราะต่อให้ที่นี่มีเตียงให้คุณ ถ้าธนาคารเลือดไม่มีเลือดให้ ก็ไม่มีความหมาย”

จากหกล้มชิลล์ ผมต้องเดินอ้อมไปอีกไกลมากกกก (ยิ่งบวกกับวันนี้เดินมารอบโรงพยาบาลจุฬาแล้วไม่รู้กี่รอบ) เพื่อไปที่ธนาคารเลือด ซึ่งในที่สุดเราโชคดีที่ธนาคารเลือดจัดเลือดให้เราได้ แต่เจ้าหน้าที่แจ้งว่ากระบวนการให้เลือดจะสามารถเริ่มต้นได้เวลาราวๆ 16.00 น.!!! (เขามีขั้นตอนการเตรียมเลือดที่จำเป็นต้องทำครับ) ให้เราไปรอคอยที่หกล้มชิลล์ เมื่อถึงเวลาเจ้าหน้าที่จะมารับเลือดเอง เราไม่ต้องทำอะไร

และเอาเข้าจริงๆ การให้เลือดก็เริ่มต้นขึ้นได้เมื่อเวลา 17.00 น. เศษ !!!

ทุกอย่างเสร็จสิ้นกระบวนการของมันเมื่อเวลาราว 3 ทุ่ม!!!

ผมพาพี่สาวกลับบ้านอย่างเหนื่อยอ่อน ... ทั้งพี่สาว แฟน และผม เรามีสภาพแย่อย่างที่คุณน่าจะพอเดาออก ผมกลับถึงบ้านด้วยกลิ่นเหม็นไปทั้งตัว หลังอาบน้ำเสร็จ ผมนอนเป็นตายจนรุ่งเช้า ...

คิดอยู่นานว่าควรจะทำสิ่งที่ได้ไปเจอมาใน 1 วันนี้ให้ใครรับทราบหรือเปล่า ... บอกกับตัวเองว่า “ควร”

ผมไม่เคยและไม่อยากตำหนิคุณหมอ คุณพยาบาล หรือคุณเจ้าหน้าที่คนไหนในโรงพยาบาลจุฬา บอกตรงๆ ครับว่าแทบทุกคนที่ผมได้เจอจะเจอคุยกับผมดีๆ บางท่านก็ดีมาก ๆ เสียด้วย อาจจะมีการใช้สำนวนไม่หวานหูบ้าง ก็ถือว่าอภัยกันได้ พวกเราก็มนุษย์ตาต่ำๆ ธรรมดา ไม่ได้เป็นผู้วิเศษวิโสอะไรกันที่จะไม่กระทบกระทั่งกันบ้าง

แต่ผมอยากสรุปเรื่องทั้งหมดที่เล่ามาตรงนี้ ง่าย ๆ สั้น ๆ ตรงกับใจที่สุดว่า

“โรงพยาบาลจุฬาแม่งห่วยห่วย”